

ЗМІСТ

ВСТУП	9

РОЗДІЛ I

ІСТОРИОГРАФІЯ ТА ДЖЕРЕЛА	15
1.1. Наукова історична література	15
1.1.1. Західна історіографія	15
1.1.2. Радянська і пострадянська історична література	42
1.2. Джерела	71
1.2.1. Архівні матеріали	71
1.2.2. Опубліковані документи, спогади та інші джерела	88

РОЗДІЛ II

КОНЦЕПТУАЛЬНО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ	105
2.1. Теоретична база	105
2.1.1. Теоретичні засади дослідження	105
2.1.2. Концептуалізація головних проблемних питань	114
2.1.3. Термінологія	127
2.2. Методологія	135
2.2.1. Дослідницькі принципи і підходи до вивчення теми	135
2.2.2. Методологічна база	139

РОЗДІЛ III

НОЗЕМЦІ У ВІЙСЬКОВІЙ ПОЛІТИЦІ НІМЕЦЬКОГО РАЙХУ НАПЕРЕДОДНІ Й ПІД ЧАС “БЛИСКАВИЧНИХ ВОЄН” (1939 р. – літо 1941 р.)	150
3.1. Між расовими догмами й утилітаристським прагматизмом: особи інонаціонального походження та іноземці в Збройних силах Німеччини у 1939–1940 рр.	150
3.1.1. Воєнно-політичні плани і визначення союзників та об’єктів військової експлуатації Райху	150
3.1.2. Перші контингенти етнічно змішаних осіб та перші іноземні формування у Вермахті напередодні й на початку Другої світової війни	157
3.1.3. Ініціативи Головного управління СС під час і після Західних кампаній	170

3.2. Політика творення національних легіонів	
для Східної кампанії	186
3.2.1. Комплектування західних легіонів	
для боротьби проти СРСР	186
3.2.2. Початок німецько-радянської війни	
і вирішення питання статусу	
військовослужбовців іноземних формувань	197
3.2.3. Творення інонаціональних формацій	
зі східноєвропейців.	202
3.2.4. Вербування іноземців	
для залучення до бойових дій проти Великої Британії.	213

РОЗДІЛ IV

СХІДНОЄВРОПЕЙСЬКІ, СЕРЕДНЬОАЗІЙСЬКІ ТА КАВКАЗЬКІ ФОРМУВАННЯ У ПОЛІТИЦІ НАЦІОНАЛ-СОЦІАЛІСТИЧНОЇ НІМЕЦЬЧИНИ НА ПОЧАТКОВОМУ ЕТАПІ НІМЕЦЬКО-РАДЯНСЬКОЇ ВІЙНИ

(кінець 1941 р. – початок 1943 р.)	219
4.1. Слов'янські та балтійські формації	219
4.1.1. Проблеми використання західноєвропейських легіонів	219
4.1.2. Політичні передумови творення східних формацій	226
4.1.3. Перші спроби залучення на військову службу жителів	
окупованих і запланованих для завоювання	
східних областей	233
4.1.4. Полінаціональні формування	244
4.1.5. Національні формування	269
4.1.6. Балтійські формації	301
4.2. Східні легіони	308
4.2.1. Геополітичні причини творення	
і особливості формування	308
4.2.2. Кавказькі військові частини Вермахту	324
4.2.3. Кримськотатарські формування	342

РОЗДІЛ V

ІНОНАЦІОНАЛЬНІ ЗБРОЙНІ ФОРМАЦІЇ

В ПЕРІОД “ТОТАЛЬНОЇ ВІЙНИ” (1943 р. – середина 1944 р.)	351

5.1. Військово-політичне використання	
європейських формувань	351
5.1.1. Поповнення німецьких військ	
новими контингентами іноземців	351
5.1.2. Балканські з'єднання	377

5.2. Політика інстанцій СС щодо творення і використання збройних формацій на Сході	389
5.2.1. Особливості статусу іноземних військових з'єднань Ваффен-СС	389
5.2.2. Естонський легіон військ СС	395
5.2.3. Латвійський легіон Ваффен-СС	404
5.2.4. Литовські формування	418
5.2.5. Білоруська Крайова Оборона	424
5.2.6. Російські формування	431
5.2.7. Дивізія Ваффен-СС “Галичина”	437
5.2.8. 1-й Східномусульманський полк СС	452
5.3. Ініціативи Вермахту: Східні війська	458
5.3.1. Політичні передумови творення й вирішення питання статусу	458
5.3.2. Великі формування Східних військ	488
5.3.3. Труднощі використання	505
5.3.4. Реорганізація Східних військ у Добровольчі з'єднання	529

РОЗДІЛ VI. КРИЗА ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ПОЛІТИКИ НІМЕЦЬКОГО РАЙХУ

ТА ІНОЗЕМНІ ВІЙСЬКОВІ ФОРМУВАННЯ

(липень 1944 р. – травень 1945 р.) 561

6.1. Нова східна політика нацистської Німеччини і інонаціональні збройні формації	561
6.1.1. Реформування ненімецьких з'єднань військ СС	561
6.1.2. “Російська карта” і російські військові формування у воєнній політиці Райху	580
6.1.3. Полінаціональні та національні з'єднання з представників народів Східної Європи, Кавказу та Середньої Азії в останній рік німецько-радянської війни	619
6.1.4. Юнаки-іноземці на службі в Люфтваффе	635
6.1.5. Творення національних комітетів і великих національних з'єднань	644
6.1.6. Організація Українського Національного Комітету і творення Української Національної Армії	677
6.1.7. Баланс загальної кількості військовослужбовців іноземних військових формувань у Збройних силах Німеччини	690
6.1.8. Досвід бойового використання	718

6.2. Політика держав антигітлерівської коаліції щодо полонених військовослужбовців іноземних збройних формувань німецьких військ	734
6.2.1. Покарання в СРСР	734
6.2.2. Політика західних союзників	755
ВИСНОВКИ	780
ВИКОРИСТАНІ ДЖЕРЕЛА І ЛІТЕРАТУРА	787
ОСНОВНІ СКОРОЧЕННЯ, ВИКОРИСТАНІ У ДОСЛІДЖЕННІ	859
ОСНОВНІ СКОРОЧЕННЯ НІМЕЦЬКИХ НАЗВ У ТЕКСТІ Й ПРИМІТКАХ	861
ZUSAMMENFASSUNG	863
INHALT	876